

B.A. Semester-3 Examination

CC-202 : Sanskrit

કાવ્ય પ્રકાશ (૧,૨,૧૦ ઉલ્લાસ)

Time : 2-30 Hours]

December-2025

[Max. Marks : 70

- સુચના : (૧) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧. કાવ્યપ્રકાશનો મંગલશ્લોક ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. ૧૪
Explain Kavya Prakash's benedictory verse with example.
અથવા/OR
૧. કાવ્યના પ્રયોજનો સમજાવો.
Explain काव्यप्रयोजनानि
૨. આચાર્ય મમ્મટે આપેલું કાવ્યનું લક્ષણ ચર્ચો ૧૪
Discuss काव्यलक्षण of Acharya Mammat.
અથવા/OR
૨. કાવ્યપ્રકાશમાં આપેલા કાવ્ય પ્રકાર સમજાવો.
Discuss काव्यप्रकाश in Kavyaprakash.
૩. (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે અલંકારને સોદાહરણ સમજાવો. ૧૦
Explain with illustration any two figures of speech from the following.
(૧) ઉપમા | (૨) નિદર્શના | (૩) શ્લેષઃ | (૪) અનન્વયઃ |
૩. (બ) નીચેના અલંકારની સવિવરણ ઓળખ આપો. (કોઈપણ એક) ૦૪
Explain examples given below. (any one)
(૧) લિમ્પિતવ તમોઅગ્રી વર્ષતીવાજ્જન નમઃ |
અસત્પુરુષસેવવ દ્રશિતર્વિફલતા ગતા ||
(૨) લઙ્ઘ્વા તવ બાહુસ્પર્શ યસ્યાઃ સ કોંચ્યુલ્લાસઃ |
જયલક્ષ્મીસ્તવ વિરહે ન ખલુજ્જલા દુર્બલા નનુસા ||
૪. આચાર્ય મમ્મટની વિદ્વતા ચર્ચો ૧૪
Discuss the scholarship of Acharya Mammat.
અથવા/OR
૪. કાવ્યપ્રકાશના કર્તૃત્વની સમસ્યા વિશે ચર્ચા કરો.
Discuss the problem of authorship of Kavyaprakash.
૫. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો. (કોઈપણ સાત) ૧૪
Fill in the blanks with appropriate option. (any seven)
૧) કાવ્યપ્રકાશના મંગલાચરણમાં _____ સ્તુતિ કરાવામાં આવી છે.
(૧) લક્ષ્મી (૨) બ્રહ્મા (૩) સરસ્વતી
૨) મમ્મટ શક્તિને કવિતાના _____ રૂપ સંસ્કાર માને છે. [PTO
(૧) બીજ (૨) શ્લોક (૩) વૃક્ષ

2312N1081-2

- ૩) લોક, શાસ્ત્ર અને કાવ્યના નિરીક્ષણથી _____ આવે છે.
(૧) શક્તિ (૨) અભ્યાસ (૩) નિપુણતા
- ૪) કાલીદાસે _____ માટે કાવ્ય રચ્યું છે.
(૧) શસ્ત્રપ્રાપ્તિ (૨) યશપ્રાપ્તિ (૩) રાજ્ય પ્રાપ્તિ
- ૫) ક્યારેક _____ રહિત કાવ્યને કાવ્ય હોય એમ કહેવાય છે.
(૧) ધ્વનિ (૨) અલંકાર (૩) છંદ
- ૬) ઉત્તમકાવ્યનું બીજું નામ _____ છે.
(૧) ધ્વનિકાવ્ય (૨) અવરકાવ્ય (૩) મધ્યમકાવ્ય
- ૭) _____ કાવ્ય એટલે ગુણીભૂત વ્યંગ્ય કાવ્ય.
(૧) મધ્યમ (૨) ઉત્તમ (૩) અવર
- ૮) ઉપમેય અને ઉપમાન વચ્ચેનો અભેદ એટલે _____ અલંકાર.
(૧) શ્લેષ (૨) ઉપમા (૩) રૂપક
- ૯) કાવ્યપ્રકાશ _____ સંપ્રદાયનો ગ્રંથ મનાય છે.
(૧) રસ (૨) અલંકાર (૩) ધ્વનિ
- ૧૦) કાવ્યપ્રકાશના _____ ઉલ્લાસ છે.
(૧) ૧૫ (૨) ૧૦ (૩) ૨૦
- ૧૧) કાવ્યપ્રકાશની કારિકાઓના કર્તા _____ છે.
(૧) ભરતમુનિ (૨) વામન (૩) મમ્મટ
- ૧૨) મમ્મટના પિતાનું નામ _____ છે.
(૧) કૈવટ (૨) ઉવટ (૩) જૈવટ
-